

ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΦοΔΣΑ  
ΡΟΔΟΣ 23-24 ΜΑΪΟΥ 2008

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ ΦοΔΣΑ

Αγαπητοί Συνάδελφοι Καλημέρα,  
Φίλοι της Ρόδου

Εγώ και οι συνεργάτες μου σας ευχαριστούμε θερμά για την πρόσκληση - για την συμμετοχή μας σ' αυτό το τόσο σημαντικό πολυθεματικό Συνέδριο των Φορέων μας και σας ευχαριστούμε θερμά για την ζεστή φιλοξενία σας.

Θα συμφωνήσω με όλους εκείνους που μιλούν ότι το 2008 είναι η χρονιά των ΦοΔΣΑ.

Χρειάστηκε βέβαια αρκετός χρόνος, σκληρός αγώνας, συστηματική προσπάθεια αλλά και επιμονή όλων όσων νοιώθουν αγωνία για το γίνεσθαι της διαχείρισης των απορριμμάτων, για να πείσουμε στην αναγκαιότητα δημιουργίας ισχυρών και αξιόπιστων φορέων που να έχουν δύναμη λόγου, ικανότητα σχεδιασμού, προγραμματισμού, υλοποίησης και διαχείρισης έργων.

Στην χώρα μας όπως καλά γνωρίζουμε συνεχίζουν δυστυχώς να υπάρχουν ανεξέλεγκτες χωματερές, εύκολα διαπιστώνονται ελλείψεις στις απαραίτητες υποδομές ενώ χρειάζεται μεγάλη προσπάθεια ακόμα για να επιτευχθούν οι ευρωπαϊκοί και εθνικοί στόχοι για μείωση της παραγωγής των απορριμμάτων, και αύξηση της ανάκτησης και της ανακύκλωσης. Σε σχέση με τα ειδικά ή επικίνδυνα απόβλητα υπάρχουν οι ίδιες ή και ακόμα μεγαλύτερες αδυναμίες.

Εμείς όσοι βρισκόμαστε στην διοίκηση και την λειτουργία των ΦοΔΣΑ πιστεύουμε βαθιά ότι η επιτάχυνση στα βήματα της χώρας μας στα θέματα διαχείρισης στερεών αποβλήτων συσχετίζονται απόλυτα με τους Φορείς μας. Επίσης οι φορείς μας θα είναι πιο αποτελεσματικοί όσο είναι εφοδιασμένοι με όπλα από την πολιτεία και εύρωστοι οικονομικά.

Η θαρραλέα νομική ρύθμιση του άρθρου 30 του Ν.3536/07 αποδεικνύει ότι η πολιτεία έχει και την γνώση, και την βούληση παρά την τεράστια καθυστέρηση σχετικά με τις ΚΥΑ και το ΠΔ του άρθρου 265. Ελπίζουμε ότι η διυπουργική επιτροπή που έχει συσταθεί θα δώσει γρήγορες λύσεις.

Σήμερα όμως μετά τα βήματα στο Νομοθετικό πλαίσιο αρκετοί Φορείς κινούνται στην κατεύθυνση της ολοκληρωμένης διαχείρισης. Δηλαδή μιας διαχείρισης στην οποία όλες οι συνιστώσες (βιοαποδομήσιμα, εναλλακτική διαχείριση, ΧΥΤΥ) είναι σε συνεχή εξέλιξη.

Η μετάβαση στη νέα πραγματικότητα, η εφαρμογή των νέων κατευθύνσεων οδήγησε σε μια μεγάλη αύξηση του κόστους σε σχέση με την κατάσταση που επικρατούσε πριν.

Η άρτια περιβαλλοντική λειτουργία των εγκαταστάσεων, η υπεράσπιση του περιβάλλοντος, (ως έχουμε καθήκον να κάνουμε), οι ανάγκες ολόπλευρης παρακολούθησης, οι ηυξημένες απαιτήσεις σε εξειδικευμένο προσωπικό και εξοπλισμό, οι αυστηρές διαδικασίες ελέγχων, απαιτούν να αφιερώνουμε περισσότερους πόρους ενεργειακούς, ανθρώπινους, οικονομικούς, στη διαχείριση των στερεών αποβλήτων. Και οι Φορείς πρέπει να ανταποκριθούν στα νέα δεδομένα, προκειμένου να διασφαλίσουν την άρτια ανάπτυξη και βιωσιμότητά τους. Και για να εξασφαλίσουν την οικονομική βιωσιμότητα όλων των υπηρεσιών τους είναι αναγκαία μια ολοκληρωμένη τιμολογιακή πολιτική.

Πιο συγκεκριμένα η οικονομική ευρωστία των ΦοΔΣΑ αφορά στην καλή σύνταξη του προϋπολογισμού που λαμβάνει υπόψη όλες τις παραμέτρους της υλοποίησης του έργου σε συνδυασμό με την περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση των πολιτών και κατ επέκταση την αποδοχή του κόστους καθώς και την καλή γνώση του ευρύτερου περιβάλλοντος για την εξεύρεση των πόρων για υλοποίηση των υποδομών και βελτιστοποίηση της λειτουργίας.

A. Για τον προϋπολογισμό και την σύνταξή του θα ακολουθήσει αναλυτικότερη αναφορά από τον Δ/ντα Σύμβουλο της ΔΕΔΙΣΑ, Λευτέρη Κοπάση.

B. Σχετικά με το γενικότερο περιβάλλον μέσα στο οποίο λειτουργεί ο προϋπολογισμός πρέπει να αναφερθούν τα παρακάτω:

i Η έγκαιρη εξόφληση των υπηρεσιών που παρέχονται στους δήμους είναι απαίτηση. Αποτελεί δείγμα ύψιστης ανωριμότητας ή ανεπάρκειας το γεγονός της μη έγκαιρης εξόφλησης των υπηρεσιών που έχουν συμφωνηθεί και παρέχονται από τον ΦοΔΣΑ σε κάθε δήμο. Στην περίπτωση της ΔΕΔΙΣΑ παρόμοιες συμπεριφορές αποτελούν εξαιρέσεις οι οποίες ευτυχώς είναι λίγες. Αν και λίγες όμως δημιουργούν προβλήματα τόσο στην καλή λειτουργία της επιχείρησης όσο και με τους πολλούς δήμους που είναι συνεπείς.

Ίσως βοηθήσει η Διοικητική μεταρρύθμιση της πρωτοβάθμιας αυτοδιοίκησης με τους λιγότερους Δήμους.

Σίγουρη λύση όμως στο πρόβλημα θα δώσει η θεσμοθέτηση της εξόφλησης μέσω των ΚΑΤΤ, ενώ η προκαταβολή ενός ποσοστού των ΚΑΤΤ που θα δίνονταν στους ΦοΔΣΑ θα αντιμετώπιζε το πρόβλημα ριζικά.

ii. Η αναζήτηση νέων προϊόντων για την αύξηση των εσόδων και την μείωση της επιβάρυνσης. Η ΔΕΔΙΣΑ έχει στραμμένη την προσοχή της σε κάθε τι που θα μπορούσε να αυξήσει τα έσοδα της βελτιώνοντας τα αποτελέσματα σε σχέση με τους περιβαλλοντικούς στόχους και μειώνοντας την επιβάρυνση του πολίτη και κατ επέκταση του δήμου.

Πιο συγκεκριμένα τέτοια προϊόντα μπορούν να είναι

- το RDF refuse derived fuel όταν θα γίνεται δεκτό από την τσιμεντοβιομηχανία ή από άλλες μονάδες θερμικής ανάκτησης. Η περιεκτικότητα σε συσκευασίες και η ενίσχυση της ΕΕΑΑ θα έκανε ανταποδοτική την συλλογή την επεξεργασία του (τεμαχισμός ξήρανση) και θα βελτιώνει σημαντικά τα ποσοστά εκτροπής από τον ΧΥΤ. Στην εγκατάστασή μας το ΕΜΑΚ μπορεί εύκολα να συλληχθεί δυστυχώς δεν γίνεται ακόμα δεκτό από την τσιμεντοβιομηχανία
- η εγκατάσταση φωτοβολταϊκών του Ν.3468/06 για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες μορφές ενέργειας αποτελεί μια επένδυση που πέρα από τα περιβαλλοντικά οφέλη που ένας ΦοΔΣΑ μπορεί να διασφαλίσει θα είχε και ουσιαστικά οικονομικά κέρδη. Εάν υπήρχε Ένωση ΦοΔΣΑ θα μπορούσε να έχει μια παρέμβαση στο Υπ Ανάπτυξης και την ΡΑΕ σε αυτή την κατεύθυνση
- η ενεργειακή αξιοποίηση του κόμποστ αφορά στην επεξεργασία των ζυμώσιμων υλικών πριν την κομποστοποίηση για την παραγωγή βιοαερίου και την μετατροπή του σε ηλεκτρική ενέργεια .
- τα οχήματα τέλους κύκλου ζωής επίσης αποτελούν μια προσοδοφόρα επένδυση εφόσον υπάρχει ο χώρος οι αδειοδοτήσεις και δεν υπάρχει ανταγωνισμός με ιδιώτες τους που είναι πιο ευέλικτοι.

Βέβαια πάντα ο προσανατολισμός στα νέα προϊόντα και δραστηριότητες πρέπει να συνάδει με τον ρόλο και την αποστολή του ΦοΔΣΑ που είναι να προστατεύει το περιβάλλον και να επιλύει τοπικά προβλήματα στερεών αποβλήτων.

iii. Η Αναζήτηση μέσων χρηματοδότησης για την απόκτηση εξοπλισμών και την κατασκευή υποδομών.

-Χρηματοδότηση από εθνικούς και κοινοτικούς πόρους,

- ο ΘΗΣΕΑΣ βρίσκεται στην ολοκλήρωσή του
- το ΕΣΠΑ αποτελεί την νέα ελπιδοφόρα πηγή εξεύρεσης πόρων για την επίλυση των μεγάλων προβλημάτων των ΦοΔΣΑ και όχι μόνο.
- το INTEREG αποσκοπεί στην την δικτύωση και την μεταφορά τεχνογνωσίας
- ο Ευρωπαϊκός Οικονομικός Χώρος
- η Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας για καινοτόμες προτάσεις αποτελούν ευκαιρίες για εξεύρεση χρημάτων όπου πρέπει να γίνουν πολλές προσπάθειες μέχρι ο φορέας να δρέψει καρπούς.

-Χρηματοδότηση από ΣΔΙΤ έχει να μας πει περισσότερα η ΔΙΑΔΥΜΑ που κατάφερε να υπογράψει σύμβαση για να κατασκευάσει έργο με αυτή την μέθοδο.

iv. το καθεστώς των τελών όχλησης ή όπως αλλιώς λέγονται και αφορά σε χρήματα που δίδονται σε κάποιο δήμο για να λειτουργεί εντός των ορίων του μια εγκατάσταση ανεξέλεγκτα και να ρυπαίνει αντί τα χρήματα αυτά να δίνονται για την βελτίωση της λειτουργίας της. Θα μπορούσε να βγει και ένα ψήφισμα από την σύνοδό μας σε αυτή την κατεύθυνση.

ν. Τέλος η δωρεάν χρηματοδότηση εξοπλισμών όπως από την ΕΕΑΑ είναι μια άριστη λύση χρειάζεται όμως η κατάλληλη πρόβλεψη του κόστους λειτουργίας. Στον χρόνο απόσβεσής το κόστος για την λειτουργίας τους απαιτείτε 3-5 φορές, βάζοντας επιτακτικά το θέμα της ενίσχυσης και των δρομολογίων για την διαλογή στην πηγή.

Ελπίζω αυτή η καταγραφή των γενικότερων οικονομικών θεμάτων των ΦοΔΣΑ να είναι ενημερωτική και χρήσιμη και αφορμή για μεγαλύτερη ανάλυση την επόμενη φορά.

ΘΕΟΧΑΡΟΥΛΑ ΜΥΛΩΝΑΚΗ  
ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΔΣ Δ.Ε.ΔΙ.Σ.Α.  
ΑΝΤΙΔΗΜΑΡΧΟΣ ΧΑΝΙΩΝ